

Гратэск ~ А Готыка Эпачны

ад Дж. Э. Грэйвена

Раздзел XI

~У эпоха, даўно мнулая, за выключэннем некалькіх абрыўкаў гстарычных запісаў згасаючыя ўспаміны пра Анёлаў, быў час, калі Элха не быў выключнай пародай, не паддаваўся знішчэнню ад сонечнага святла. Калі свет быў малады, хвацькоўка была такая ж велізарная, як травы некалькіх расквітнутых зялёных палёў Эдэма; яны блукалі па адкрытым небе, не абмяжоўваючыся дзённым святлом. Але, як Правіла Часу адзначае кожную пару года, як кожнае свтанне неба цьмянее, засланяючы зоркам, так таксама калі сёння хатны выйдзіць Эльё зніжэннем калі ўцямры.

На жаль, нават калі ў гэтай стору нязменна адбываюцца катастрофічныя падзеі, Элха быў асуджаны на знішчэнне, хай сабе проста ўсё лу мацярынскай сувязі, калі яны ўпалі побач са сваёй Маці — пакнутым асуджаным Анёлам Люцыфаэлем. Гэта сапраўды адбылося; цьмяныя запісы так хвацькоўка падзей былі расквітнутыя па рэдкіх апакрыфічных тамах, старажытных скрутках глянцаных цыліндрах, як я раскрываў кароткі перыяд да стварэння Пекла — разрознены непераўзыходны час Вартаўн коў Грыгорыяў — Нефлімаў і барымы — Эльё і Элўды, ўсе вядомыя формы волатаў гратэскаў. Кароткі распаўсюджаны аповед пра гэтую старажытную эпоху раскрывае толькі частку калектыўнага ўспаміну пра тыя самыя раннія дні, калі волаты калі сёння блукалі па зямлі:

Спачатку Бог стварыў бясформенную пустэчу назваў яе Хаосам.

З Хаосу Ён пакл каў Анёлаў, як я был Сынам Дочкам Бога. Ён
убачыў Іх у Яго Славе; Ён
названы Іх падабенствам, Эрас. З Яго найпершым ўлюбёным Анёлам
святло, Апалон Ран шняя Зорка, Ён аддзял ў цемру ад ночы дня,
даўшы м мёны Эрэб, Н кс Гемера. І ў нябесным ззянн Анёла Апалона
Ён стварыў дзень; у зямным ззянн Анёла Ран шняй Зорк
ззяннем Ён стварыў ноч. Тады Бог падштурхнуў анёла Гермеса, каб той пакл каў
шлем Анёла Ге стварыў зямлю. З улоння
зямлю, Ён закл каў шчыт Анёла Урана накрыў
зямлю Эл кс рам Жыцця. І кал Ён пасеяў зямлю,
ўнутры звонку, водам Урана, Ён закл каў меч
Анёл Эф р к нуў цвердзь сярод вады,
аддзяляючы неба ад мораў; абвяшчаючы анёлаў Ак яна Тэф ю
Вартавыя Вод. І так яно было.

~*~

І пад нябёсам Гасподзь узнёс трэцюю частку свету ў
горы дал ны, як я аддзяляюць сушу ад мора пакрываюць увесь свет
з мноствам каралеўстваў, створаных з Яго Анёлаў Бестымедэя,
Гам недэй, Артэм да, Дыян с Дэметра ~ тыя шматл к я
царствы расл н, рыб, птушак, звяроў Чалавека; Яго зямны сад,
добра зроблены. І як Ён аддзял ў цемру ад святла, зямлю ад мора
неба, таму Ён падзял ў Сва х Анёлаў, закл каўшы трац ну з х
сысц на зямлю служыць яе апекуном.

~*~

І дабраслав ў Бог Сва х зямных Анёлаў, як я складал трэцюю частку
Нябесныя Анёлы, Ён назваў гэтых боск х апекуноў Рыгорам
Вартаўн коў Свету. І Бог загадаў Ім сц

у свет чалавека жывёлы, пладав цеся размнажайцеся
 сябе сярод свайго стварэння. І Гасподзь абвясц ў Сваю адз ную
 патрабаваў, кажучы м: каб яны маглі ўдзельн чаць ва ўс м Ягоным
 Стварэнне, але з плоду насення як Чалавека, так жывёлы, гэты плод ёсць
 строга забаронена. І Ён даў уладу Рыгору Вартаўн кам
 панаваць над зямлёй падпарадкаваць яе; сталася так.

~*~

Як было нап сана, тольк каротк час на зямл сапраўды снавал волаты — тыя
 Анёлы, як х л чыл Вартаўн кам , разам з х непасрэдным дзецём -тытанам
 х далейшым гратэскным радаводам . Адкрыта яны хадз л сярод людзей ,
 людз ўзводз л святын храмы ў х гонар, пакланяючыся м як боск м стотам.
 Аднак з глыб нь Цемры, якая перажыла першыя дн Стварэння, яшчэ за эоны да
 таго, як Пандора адкрыла Дэманаў, вынырнул тры эфемерныя бесцялесныя Дэманы,
 як я разам служыл неаддзельнай тройкай спускашэння — боск я значэнн
 х мёнаў был : Лёс, Паг бель Смерць. Як адз н, гэтыя тры Дэманы размясц л ся
 над Эдэмам, як невымерны забруджаны туман. Як тры збежныя пошасц , як я
 складал адз ную хмару разбурэння, яны пранесл ся па зямл зацямн л
 сэрцы розумы чалавека анёла. У гэтай трохчасткавай прысутнасц Дэманаў
 большасць Вартаўн коў паддал ся спакусе захацел Божага стварэння. Як Сыны
 Божыя бачыл непрыкрашаную прыгажосць у дачках Чалавечых, так адна Дачка
 Божая, якую звал Люцыфаэль. Яна была пераадолена разбэшчана гэтым
 першародным Дэманам гэтага цёмнага туману, Яе запячатаныя вочы
 марнасц пажадл васц адкрыл ся для голай аголенай вел чы Чалавека.
 Так м чынам, яна ўзяла з х мног х мужоў, легла з м нарадз ла сто дзяцей
 тленнасц наярэдадн кожнага дня.

Зямныя Анёлы, як я был Вартаўн кам Свету , уцякл са сва м жонкам
 мужам ад Абл чча Госпада, схавалшыся пад гарам заключыўшы пам ж сабой
 дамову , што яны будуць трымаць у сакрэце свае бязбожныя ўчынк будуць цалкам
 заяўляць пра права ўласнасц на свет, як унутры, так звонку. І з гэтай здрадл вай дамовы
 — з гэтага наўмыснага блюзнерскага змешання пам ж Анёлам Чалавекам —
 з'яв л ся магутныя аг дныя стоты, як я не был задуманы Богам у першыя дн Яго
 Стварэння. Гэтыя бязбожныя смяротныя задумы был Неф л мам Г барымам ,
 Тытанам Цыклопам ; Гекатонхейрам Гаргонам ; Цмокам Вивернам ,
 С рэнам Лам ям , смяротным Сукубам Інкубам , Эл удам Эльё , Х мерам шматгал

вачыма стоты зямл , мора паветра — усяляк я бязбожныя аг днасц , як я ўрэшце рэшт перажывуць г сторыю як незл чоная колькасць цудоўных прыв даў у легендах паданнях. Усе яны был непадобныя адз н на аднаго, акрамя свайго ненатуральнага снавання — сумесная абраза Першапачатковаму Святому Задуму. І ўсе гэтыя ненатуральныя аг днасц был вядомыя як: Дэмань. У тыя ранн я часы Дэманаў было шмат волатаў. Сорам, змрок ц шыня здрады нарэшце апанавал Эдэм, тым самым патушыўшы Няв ннасць Божага стварэння.

З ус х Наз ральн каў Свету непераўздызеная прыгажосць аднаго канкрэтнага Наз ральн ка ззяла ярчэй за ўс х Анёлаў — нябесных зямных — Нябёсы Зямля ведал значэнне Яе шматл к х вял к х мёнаў, так х як Хейлель Святла, Л л т Садоў Ран шняя Зорка Нябёсаў, яшчэ незл чоная колькасць нных. Аднак пакора не была ёй уласц вая, бо Яна была ганарл вым Анёлам, як забараняў Чалавеку ўзводз ць храмы ц алтары паводле Яе падабенства, каб яны не прымяншал Яе ўяўную вел ч н жэйшым выявам . Як дрэнна народжаны плод Анёлаў Эрэба Ге , Яна сапраўды была семем аб зямля поўная цемра праяв л ся так, што нават дзённае святло бляднела ў Яе прысутнасц . Дзец Чалавечыя магл тольк адважыцца прашаптаць мя гэтага прыгожага зямнога Анёла.

«Люцыфаэль», — назваў Яе замест гэтага Чалавек, закл каючы Яе кампан ю ў таемнасц снах, Яна знаходз лася сярод мужчын, каб патушыць агонь х жадання да яе, гэтыя мужчыны нарадз л ёй тысячу, тысячу разоў дзяцей. Гэтыя крылатыя дзец был Эльё, як я блукал па неба без перашкод. Усе разам Эльё ўзляцел ў неба, як вел зарныя хмары ярк х птушак вывяргаючыся ў неба; ў палёце х вял кая колькасць адк двала блукаючыя цен на твар зямля. Чалавек глядзеў на Эльё, шматл к х дзяцей Люцыфаэль яе роду, знаходз ў х цудоўным . Тым не менш, гэта был апошн ядн Зямных Анёлаў, бо тры пошасц Цемры ахап л сэрцы як Анёлаў, так Чалавекаў. Лёс, Паг бель Смерць патрабавал аўдыенцы з кожным з Іх.

Мног я з Зямных Вартаўн коў х смяротныя жонк мужы хавал ся глыбока пад гарам , у той час як мног я з х гратэскных зверпадобных нашчадкаў к равал адкрытым небам морам , што падштурхнула Трон паслаць Анёла Рафаэля, каб той стаў сведкам Яго Клопату. Так м чынам, Рафаэль сышоў з Нябёсаў як Дух Чалавека супрацьстаяў тым нешматл к м неразбэшчаным Вартаўн кам, як я не паддал ся зямным спакусам. Гэта был верныя лег ёны: М ха л Ордэна Азраэль Шляху, Саракаэль Духа, Урыэль, Рэм эль, Тадз эль галоўныя дух незл чонных святых рангаў. І М ха л адкрыў Рафаэлю ўсё, што бачыў.

М ха л растлумачыў Рафаэлю пра большую частку Вартаўн коў, сыноў дачок Бога, як я ўзяў сабе ў жонк сыноў дачок Чалавека. мужоў, як я нарадз л мноства магутных дзяцей, каб атрымаць у спадчыну зямлю. Майкл распавёў пра дамову, якую разбэшчаныя Вартавыя заключыў на гары Гарэмель. перш чым зн кнуць у дал нах Дудаэля Урха, Ён асабл ва казаў пра х колькасць, бо х было шмат. М ха л адкрыў Рафаэлю мэны х колькасц , як я называл сябе Правадырам Дзясяткаў. Гэта был здрадл выя лег ёны Анёлаў Сем'язы , Эзекеля, Самаэля Меча, Люцыфаэля Святла, Цэрбера Г дры Браны, Азазеля Лёсу, Праметэя Агну, Гермеса Слова, К сдэ , Мачэта, Атласа , Арак эля тысяч, тысяч Зямных Дэманаў , як я служыл м.

Рафаэль даведаўся, што Вартавыя, як я адмов л ся ад Голасу Бога забрал зямлю, з таго часу заб л мноства Анёлаў, як я м супрацьстаял . Рафаэль таксама даведаўся пра х шматл к я ўчынк па спакушэнн падпарадкаванн Чалавека. У прыватнасц , яму расказаў , як Сем'язы, Самаэль Азазель к дал жэрабя за дачок Чалавека, бяручы ў х шмат жонак, у той час як Люцыфаэль выб раў мужоў з сыноў Чалавека. Рафаэль таксама даведаўся, што Чалавек н кол не прысягаў на вернасць Правадырам Дзясяткаў або х блюзнерскаму пакту; аднак Чалавек не мог к нуць выкл к вол гэтых А спакушал Яго палохал пагрозай назаўжды запячатаць Яго пад гарам .

Кал Рафаэль убачыў усё, што адбылося на зямл , кал ён вярнуўся на неба з ус м, што даведаўся, Гасподзь загадаў ачысц ць зямлю ад прысутнасц ўсяго зла, якое сапсавала яе абл чча. Гнеў Трона абрынуўся на свет розным збянтэжаным спосабам , пакольк Гасподзь убачыў, што мног я бунтарск я Вартаўн к змян л Абл чча Стварэння, Ён змян ў с лу, станов шча ўладу Сва х непакорл вых пак нутых Анёлаў, так што яны здавал ся цалкам асобным , хоць яны был трывала звязаны ў адно цэлае ў Духу.

Гасподзь даў Сва м верным Анёлам Меч Падзелу Шчыт Парадку, першы ад Гаўры ла, а друг ад М ха ла. Ён таксама даў м Крылы Пераходу Азраэля Шлем Саракаэля , так м чынам зраб ў ус х Сва х паслухмяных Анёлаў так м , як... гатовыя да вайны, як наступныя. На час, адведзены Богам, Яго паважаныя Сыны Дочк Бога стал непах сным непах сным салдатам .Із ус х гэтых непах сных лег ёнаў Анёлаў, пакл каных перад Тронам, Гасподзь назваў х Хаосам даў м Парадак , як Ён сам, — разам х шэраг стал Ордэнам Трона.

Так м чынам, з Тронам Бога за м , узброеныя Анёлы сабрал ся

супраць сваіх зямных братоў сяцёр.

На жаль, з назаўжды высечаным ў камені летапсам — падзеям, навечна застылым ў найстаражытнейшых скрыжалях тамах Часу, — так пачалася жудасная боская сага, якая адзначыла пачатак Тысячагадовай вайны Вялікага Анельскага расколу. Зямля пацярпела. Яго дасканалыя сады былі зграбленыя да чысцянага знешчання пад радам рабства граху, пакоры гонару, непахнаснага вернасця як Богу, так Анёлам. За плынь часу, як Чалавек вымяраў паўзучым стагоддзям цемры, Анёлы сталі сведкамі бласкучага вырашальнага моманту. Усе пёўчыя птушкі Эдэма змоўклі, затапаныя ў забыццё пад невыносным крыкам хваляючых Анёлаў.

У гэты камяністы перыяд стварэння, калі зямная кара крышылася пад нагамі тымі, што не адважваліся расцягнуць прыноснае плён, акрамя горкага пустазелля насення анельскага знешчання, чалавек пакінуў свой дом ўцёк па ўсёх чатырох кутках свету. Ён адважыўся пераадолець пустыню, акіяны, горы любімыя непрыветлівымі кляматамі, шукаючы самыя аддаленыя некранныя куткі зямлі, каб выратавацца ад тых, хто меў хоць якое-небудзь падабенства з Анёлам. Ён схаваўся на самым краі зямлі на тысячу гадоў.

Дух Госпада сышоў на зямлю як Меч Помсты, Ён зноў дзейнічаў праз Анёла Гермеса. Ён заклікаў другога сведку, як менавіта не быў ні Рафаэль, ні які-небудзь іншы Анёл на нябёсах цяпер на зямлі. Замест гэтага Ён заклікаў пакорлівага вернага пасажа, каб той хадзіў у Яго Духу за паслужэннем, што яму было адкрыта. Так менавіта чынам, праз Гермеса Ён заклікаў простага смяротнага, маладога сына Мафусала; старэйшыны плямёнаў Мафусала назвалі гэтага маладога пасажа «Сынам Мафусалаха, як рухаўся ў духах» — Ён назваў яго Энохам.

Дух Гасподн павёў Эноха на вяршыню гары Харэмэл, гэтай праклятай гары, дзе правадыры Дзясяткаў далі клятву супраць Бога зрабілі сябе багамі людзей; Голас Гасподн загадаў Эноху запытаць усё на цылым індры з пласцінак. Што Ён бачыў. Энох падпарадкоўваўся Слову Божаму і вёў справаздачы для нашчадкаў. На вяршыні Гарэмеля ўднёва запытаў Энох значна пастарэў ад таго, што Ён бачыў у вачах Духа; аднак, рухаючыся Духам Словам, Ён усё ж запытаў тое, што Бог дазволіў Яму ўбачыць. Яго апавяданні пачаліся з крывавых — з вырашальнай вайны Вартаўнакоў. Дух Гасподн пакінуў Эноха на вяршыні гары сышоў на зямлю як Меч Помсты. Тысяча, тысяча легіёнаў Анёлаў сабраліся за Мечам, як шукаў Правадыроў Дзясяткаў. І Меч знайшоў іх прыняў іх да адказнасці, нават калі Энох усё гэта запытаў.

І адразу ж зямля загучала, як удараны гонг, цалкам параненая найвял кшым супрацьстаяннем у г сторы стварэння. Руча рэк пачырванел ад крыв ; пошасц мор распаўсюджвал ся, як агн стыя буры; цэлыя лясы разлятал ся на трэск ; горы рассыпал ся, а дал ны ляжал надзьмутыя ад гн ючых рэшткаў тысячы лег ёнаў. Хвал Анёлаў тытанаў, што змагал ся, был лав най разбурэння. Усе в ды зараджаных крыкаў, бурл вы пыл, грымотны роў, палаючы попел жahl выя енк напаўнял паветра , аглушаючы задушваючы нават неба. І кал Нябёсы зата л дыханне, яго Анёлы адвял поз рк сораму ад свету, як ўзвышаўся стагнаў пад м , нават Трон Бога, здавалася, в сеў на валаску ад найбязбожнейшага паўстання. У гэты вырашальны дзень невымернага спусташэння дастаткова Анё звяроў заг нула стольк , кольк было за палову ўс х зорак на небе.

Гнеў Божы паглынуў запал непакорл вых Вартаўн коў, Слова Гасподняе пранеслася па ўс х ак янах. Бог загадаў анёлам Ге Эрэбу аддзял ць найглыбейшыя частк зямл воды пад ёй для анёлаў, як я зграшыл супраць Яго, Гасподзь запатрабаваў, каб кожны непакорл вы анёл пацярпеў той самы лёс, як м яны напалохал Чалавека — назаўжды быў запячатаны пад гарам . Так сталася, што ў першыя промн таго дня боскай расплаты Бог абвясц ў св танак праклёну — нарадз лася пекла.

Кл нок Госпада пракляў выкрадаў бунтаўных Анёлаў, як я не заг нул ад Меча, Ён пракляў х гэтак жа. Замест х былой прыгажосц , зверападобны выгляд напаўняў х твары, як знутры, так звонку, бо яны был аг дным ў вачах Бога.

Гасподзь к нуў х у чэрава зямл ў царства цемры неймаверных жахаў, якое было адкладзена Геяй Эрэбам. І Ён назваў гэтае царства, у якое Ён х выгнаў, Зямлёй Тартара, Царствам А да, Забыцця, Смерц , Паг бел Пекла. Затым Ён пастав ў Вял кую Пячатку над гэтым царствам яго заг нуўшым Вартаўн кам , каб яна снавала да таго часу, пакуль гэтыя бязбожныя блюзнерск я Анёлы не стануць судз ць перад Тронам. Гэтая Вял кая Пячатка складалася з трох Брамных Каменяў, высечаных Мечам Госпада. Гэтыя Брамныя Камян рухал ся падобна да дакладнага, але невытлумачальнага трыя злучаных барабанаў, як я ў цэлым матэрыяльна аддзялял падземны свет Вял кую Бездань Вартаўн коў ад вышэйшых сфер Чалавека — Нябёсаў.

І нават кал Сыны Дочк Чалавечыя в навацяць Сыноў Дочак Бог, Гасподзь, не адк нуў грах чалавека Сваю цесную сувязь з анёлам . За Яго прав ннасць — Яго блуд з лег ёнам Дзясятчных Начальн каў Яго

наўмысны ўдзел у хаванн так х злых учынкаў — Гасподзь паклаў чатыры вечныя пячатк пакарання на галаву, сэрца, цела вочы. У Яго галаву Ён паклаў пакаранне ведам , каб Ён стаў дастаткова мудрым, каб зразумець сорам Сваёй неразумнай прыроды. У Сваё сэрца Ён уклаў водбл ск трывог , так што Яго душа корчылася пакутавала ад кожнай спакусы, якая стаяла перад м. У Сваё цела Ён уклаў цяжар боль нараджэння смерц , так што Ён пражыў тольк каротк час, перш чым аддаць Сваё цела пылу зямному. У Свае вочы Ён уклаў Свято Свету , так што яны стал сляпым для Абл чча Бога Яго Нябесных Анёлаў. І нават кал Чалавек упаў на кален , у сораме мал тве, Бог стварыў яго па гэтым вобразе.

Тольк па ласцы Гнеў Гасподн не паглынуў Чалавека так цалкам, як здрадл вых Наз ральн каў; аднак Бог даў Чалавеку прамежак часу Сва х дзён, каб ён успадкаваў той жа пракляты лёс, кал б Ён так захацеў. У Сва м скарочаным жыцц абяцанага адкуплення Нябёсы ўжо не был дадзеным дарам, а раем, здабытым у Яго прабацэнн грахоў. І кожным Сва м дзеяннем, намерам ц подыхам Сваёй мовы Ён быў бы выключна гаспадаром Сваіго лёсу. Ён зроб ць Свой уласны выбар: альбо правядзе Сваю вечнасць у Царстве Нябесным, Парадку Збаўлення, альбо прыме Царства Тартара, Хаосу Праклёну. Як доказ таго, што Бог часта дзейн чаў невымерным загадкавым шляхам , Ён не цалкам аддзял ў Чалавека ад Анёла — магчыма, Яго былы Гнеў не пераважаў Яго нястомнай Любав да Сва х уласных сыноў дачок, а таксама да сыноў дачок Чалавецтва. Ён дазвол ў кожнаму працягваць кампан ю аднаго , хай сабе тольк ў розуме духу.

Чалавек працягваў узводз ць боск я храмы ў гонар гэтых паўшых Анёлаў, рэгулярна закл каючы х духаў па парадку, ахвяраванн дапамогу. І хоць гэтыя выгнаныя Анёлы был выгнаныя ў вел зарны падземны свет Тартара А да, назаўжды агорчаныя Богам Яго Нябесным Анёлам , яны часта з'яўлял ся перад чалавекам у абл ччы сваёй былой звыклай прыгажосц , асвятляючы яго пра мног я аголеныя сц ны стварэння — пра астралог ю, агонь, металы, аблок , чары, камян , звяроў, рэк ак яны, нават сакрэты, як я кал сыц старанна ахоўвал ся Нябёсам .

Аднак адна з тых, хто заг нуў, асабл ва апантаная сваёй страчанай прыгажосцю былой свабодай распусты дэкадэнцы , перажыла эпоху глыбокай цемры абсалютнай адз ноты; хаваючы сваю пачварнасць у самых далёк х кутках Тартара пахаваўшы сябе ў самых пустынных мясц нах, дзе вузлаватая зямля расла строг м гаям чорных скрыўленых ф гур, а яе воды к пел , як лужыны броду дыхаючай граз . За зоны Яе самаабвешчанага выгнання нават самыя пран кл выя Анёлы А да забыл ся кал сыц сумнавядомыя мёны Хейлель Морн нгстар. У выбраным Люцыфаэлем

У адз ноце заняпаду Яна збялела, Яе сэрца ўсё больш абурылася з-за здрады Чалавека. І пад так м цяжк м патокам крыўды Яе няспынная панурасць ператварылася ў нейтаймальную апантанасць разбэшчваць самую сутнасць Чалавека, каб Ён мог адмовіцца ад Бога Нябёсаў ў рэшце рэшт падзяліць той жа пракляты лёс, што Яе. У цемры сваіх вечных абмежаванняў Яна ператварылася ў Самога Д'ябла, гэты разбэшчаны зрынута Анёл Святла стаў прагнай ненажэрнай Каралевай Інкубаў — пачуццёвым вечна блукаючым духам, як прабаўраўся Яе праз святыя сны смяротных, сліваючыся з іх душамі.

Пасля Вялікага патоку, калі плоць цялесных форм Анёлаў была неадкладна выгнана з твару зямлі, толькі наступныя пакаленні Чалавека выжылі як адзіныя смяротныя назіральнікі за звырамі, птушкамі і палямі. Пору года змяняліся, як неспакойныя мухі — горы далі ўздыхам і апускаліся; рэкі каталіся разлівацца на працягу стагоддзяў Яго вечна ўздыхаючага свету, пакуль аднойчы хайранцай, апрацоўваючы свае сады, Чалавек не натрапіў на закапаную пячатку ў самым сэрцы Азатэ. Зблытачы цяжка пасунулі фармацыю, якая мае боскае паходжанне, Ён ачысціў скарынку Часу замацаваў яе, пабудаваўшы на ёй храм. Больш за паўтысячагоддзя Ён шанаваў гравіраваны арэфакт, адкрыта пакланяючыся яму, як залатому цялю, таемна ахоўваючы яго з такой жа нервовай увагай, як злодзей, які ахоўвае скрадзеную здабычу. Ён стварыў сваё жыццё вакол гэтага — да таго лёсавызначальнага дня, калі Чалавек стаў дастаткова мудрым, каб адчыніць браму, дастаткова дурным, каб адважыцца на такое пакаранне смерцю.

Рэймс, Францыя ~ Шато дэ Блаз ~ красавік 1348 г

«Ты не хлопчык, ты малады чалавек. А цяпер перастань з гэтым гуляць паглядзі ўверх!» Нарэшце Блаз выняў з рук хлопчыка маленькага белага каня паклаў фарфоравую статуэтку ў кішэню ўласнага адзення, а потым падштурхнуў яго да высокай драўлянай брамы. — А цяпер адчыняй яе. Яна цябе за гэта не пакрыўдзіць.

— Яно ж выйдзе, праўда? — нервова спытаў хлопчык.

— Яна прыйдзе — толькі каб ведаць сваё месца. А цяпер вазьмі сябе ў рукі. — Блаз пастукаў кійком па задніцы хлопчыка, падштурхоўваючы яго наперад.

— Але я не магу, — застогнаў хлопчык, адыходзячы крыху далей ад кійка.

Блаз фыркнуў. «І што цябе трымае?»

— Яно выляць за браму, дзядзька Франсуа! Я ведаю. Так будзе!

Блаз ўздыхнуў. Ён размахнуўся кійком перад сабой, ткнуў ім у зямлю, а потым абхапіў абедзвюма рукамі ён трымаўся за пазалочаную ручку. Ён нахлынуўся зазрыў у вочы м туславаму дзіцяці. Лёгка ветрык дзьмуў у стайні, развяваючы вялізную кашулю Блаз.

як заслона, што круц лася. Яго свабодныя штаны нэка звсал на сцёгнах был коратка абрэзаныя да каленяў каб выявць бнты, падобныя на мум, як я туга абвался вакол яго сцёгнаў, спаральна спускаючыся да ног. Па бнтах был раскданы выпадковыя плямы — пунсовы, дзе Упартыя раны прасочвался. Блаз прыжмурыў позрк, вымаўляючы словы. «Прама зараз жа я хачу, каб ты сказаў мне, што ты адчуваеш, Майкл».

Хлопчык апусцў позрк адступў. «Баюся», — прызнаўся ён.

«І як вы здагадваецеся, што яна адчувае?»

— Магчыма, злуецца, — прапанаваў хлопчык. — Яна подлая, самая подлая стога ў свеце!

— Глупства, — выплюнуў кардынал. — Яна проста прыкдваецца злой. Насамрэч яна замкнёная бацца. Яна ведае тольк адзны спосаб выказаць свой страх — прыкдваецца страшнай.

Хлопчык рэзка ўзняў галаву, ўзняў бровы, ўвачах яго блснуў новы бляск. «Ба шся? Чаго-небудзь мяне?»

«Ну, вядома ж, яна бацца! Але кал ты ба шся яе гэтак жа, як яна цябе, то як ты...»

— Спадзяешся сесц на яе? — Хлопчык павярнуўся ўважлва агледзеў пашкоджаныя парэзаныя дошк дзвярэй стойла, здзўляючыся цхай цярплвай сле, якая чакала вызвалення. Блаз працягнуў: — Ты павнен паказаць ёй, што ты не ба шся. Тольк тады яна перастане баяцца цябе. Блаз паказаў на хлопца кйком. — Майкл, ты павнен зрабць першы крок. Вазьм яе пад апеку дайце ёй адчуць сябе часткай цябе — неаддзельнай, як конь ад вершніка. Тольк тады яна зразумее сваё месца. Ты збраеш мяне? Майкл апусцў плечы паскардзўся: «А што, кал яно наступць на мяне, бо бацца?»

— Нічога такога не здарыцца, — рыкнуў Блаз. — Хадзем! — Ён пакульгаў да стойла.

Хлопчык устаў на месцы запярэчыў: «Але дзядзька Франсуа!»

— Але нічога! А цяпер хадзем! — паддаўся хлопец, надуўшыся, пакуль Блаз прапаведаваў. — Ты ж мне казаў... кал сыц ты хацеў скакаць, як вецер, так? Ну, гэта асаблы конь — моцны духам. І ты хочаш скакаць на м, як твой бацька, так — як рыцар? І скакаць супраць англчан?

«Але не на гэтым кані! Мама сказала, што з мнешта не так — што ў яго ёсць дзкае злоснае вока».

Блаз рэзка павярнуўся на абцасах. «Злая? Майкл, з ёй нічога такога не можа быць. Твая мац проста занадта адчувальная ў так хсправах, як м павнны быць мац. Хадзем». Ён працягнуў рух да задняй частк стайн падышоў да раскнутай кучы друзлага сена, наваленай на земляной падлозе. Хлопчык пайшоў за мз перыядычным ваганням. «Акрамя таго, з ёй няма нічога настольк страшнага, што нельга было б выправць, кал б яна прыручыла свой дух. Яна будзе добра табе служыць, кал ты пераадолееш яе цяперашнюю некантралюемую трывогу. Спачатку вы павнны пазнаёмца». Блаз спынўся перад апошнім стойлам пастукаў кйком.

аб зашчапку абшарпаных дзвярэй стойла. «А цяпер адчынце браму, выведзце яе, як любы добры рыцар вядзе годнага каня».

Майкл выпаўз, адшпільваў зашчапку і паспешліва адступіў побач з дзядзькам. Дзверы дзвярэры зарыпелі, паступова пашырыліся, адкрываючы твар велзарнай чорнай кабылы з высока паднятай галавой, кручаным вухам і вачыма, так мількі белымі, як у хлопчыка. Звярына сапала тупала, кружыўшыся ў стойле. Яна прабала капытом пылік нулася наперад. «Не-е!» Блаз заблакаваў ёй шлях, высока размахваючы кайком. «Спыніся! Спакойна!» Кабыла заржала, хвалявана киваючы галавой і адыходзячы глыбей у стойла. Кардынал усміхнуўся, яго суровы позірк утаропіўся ў вока каня, як і здавалася, быў заганяваны позіркамі старога. «Так, паглядзіце», — прашаптаў ён яму, апускаячы кайкі. Раптам тон яго голасу стаў амаль дзіцячым адначасова жудасным. «Бачыш? Спачатку ты павінен даць ёй зразумець, што ты яе гаспадар». На яго твары з'явілася ўсмішка. — Яна незвычайная — як вецер, сапраўды. — Праз хвілінку святар адкашляўся і сабраўся з думкамі. — А цяпер, Майкл, я хачу, каб ты... — Ён адвёў позірк ад каня ўбачыў Майкла, як стаяў на значнай адлегласці ад яго, абняўшыся за слуп стайні і дзіка глядзячы з-за яго. Блаз павярнуўся.

«Майкл! Вярніся да мяне зараз жа! Яна не павінна... Уф!» Блаз зляцеў з ног і паляцеў галавой у стог сена, калі конь праляцеў міма яго. Вызваўшыся з путаў, звер з грукатам выскачыў са стайні і паскакаў у сельскую мясцовасць. Блаз застагнаў і застыў, накінуўшы на галаву свабодную кашулю.

Ён пачуў толькі пранізлівы смех, калі Майкл здолеў выціснуць з сябе: «Я ж казаў, дзядзька Франсуа! Яно заўсёды так робіць, калі адчыняеш браму!» «Досыць, Майкл!» Ашаломлены, але цэлы непашкодзаны, Блаз сеў прама і сцягнуў з галавы кашулю. Ён аблаяў Майкла, выпрастаўшыся і выцягнуўшы саломінку з каўняра. валасы. «Калі б ты не ўцёк, гэтага магло б не здарыцца». Ён азрынуўся. «Дзе мая палка?»

Хлопчык падбег да яго, хітка каючы. Ён схваціў кайкі з стога сена... аддаў яго Блаз. Хуткім жэстам у бок стайні ён прапанаваў дзіцячую логіку. — Табе трэба было схваціць за бэлькай, дзядзька Франсуа. — Не, Майкл. Калі б я не глядзеў на цябе таму не павярнуўся да яе спячонай... — Блаз паклаў кайкі побач з сабой і стагнаўшы, нахіліўся наперад, спрабуючы ўстаць. Потым ён уздыхнуў і зноў апусціўся на сена. — Ідзі пакліч маці, сыночку. Замест гэтага хлопчыка усміхнуўся і нырнуў у сена побач з Блаз. «Я ведаю, чаму яна заўсёды злучаецца». Блаз проста сціснуў вусны і ўтаропіўся на дах стайні. Хлопчык поўз па сене, як тыгр, як поўзае па вуху Блаз, набліжаючыся да вуха, перш чым плюхнуцца на зямлю і прашаптаць сакрэт, склаўшы далонь. «Таму што ў ёй д'ябал!»

Блаз прыжмурыў вочы, глядзячы на Майкла. «Празмерная балбатня; больш ні слова!»

Хлопчык к ўнуў галавой. «Чаму?»

«Д'ябал шкодзць толькі людзям — жывёлам не».

Майкл адкацўся выдзеўб у сене дзёрку, каб адкрыцца земляная падлога. стайня. Ён засунуў твар у нару загарыў, яго словы былі прыглушаныя ў дупле, калі ён пытаўся ў Блаз. «Калі б я быў жывёлай, то д'ябал не мог бы мне нашкодзць?» «Ты не жывёла. Ты хлопчык. І д'ябал укладвае ў галовы хлопчыкаў дэ, што яны могуць быць жывёлам».

Майкл засунуў руку глыбей у яму пашкрабнуў зямлю, перш чым выцягнуць з яе жменю пылу. Ён кнуў яе праз плячо, абтрас пыл з далоняў панюхаў пальцы. «Я ведаю, дзе д'ябал, дзядзька Франсуа». Хлопчык паказаў унутр ямы, якую зрабў. «Ён там, унзе... у месцы, якога я не магу сказаць».

— Не кажы гэтага слова, — адказаў Блаз, глыбей уладкоўваючыся ў сене, засунуўшы рукі за галаву сцскаючы пальцы, працягваючы глядзець у столь. — Дадаў ён, — Так. І ён зняволены там, бо Бог пакараў яго за дрэнныя паводзіны. Як цябе караюць за дрэнныя паводзіны, так Д'ябал быў пакараны за тое, што зло распаўсюджваецца сярод людзей.

Хлопчык абдумаў даволі элементарную аналогію Блаз, перш чым задаць яму пытанне. «Але дзядзька Франсуа, калі раh— pestinense — гэта зло, то як Д'ябал выбраўся, каб зрабць яго так м?» здарыцца? І чаму Бог яму гэта дапускае?

Блаз ўсміхнуўся. — Гэта называецца мор, Майкл — пошасць. І д'ябал не можа... выйсці з яго палону».

«Дык як жа ён гэта зрабў?»

«Мы пагаворым пра гэта, калі ты падраснеш, калі будзеш ведаць дастаткова, каб абмяркоўваць такія рэчы».

Хлопчык паварушыўся побач з ім. — Але ж я старэйшы, дзядзька Франсуа! Можаш мне сказаць.

Блаз сеў паляпаў хлопчыка па руцэ. «А пакуль што ведай, што ты павнен любіць Бога ўсё м сэрцам. Ты ж любіш Бога, праўда?»

«Я люблю Бога ненавіджу Д'ябла!» — сказаў Майкл. «І я ведаю, што Бог робіць дабро, а Д'ябал — зло, што Бог добры, а Д'ябал — злы. Бачыш, я цяпер большы!»

— Так, ты сапраўды расцеш — дабро — гэта Бог, а зло — гэта д'ябал. Таму раб толькі дабро. — Блаз пацёр Майклу галаву ўсміхнуўся. — Твой бацька ганарыўся б табой.

Хлопчык павольна пасунуўся наперад на калені, вырваў з стога сена доўгую саломіну пакруцў яе ў пальцах. — Дзядзька Франсуа, ці можаце вы навучыць мяне маліцца?

Кардынал недаверл ва паглядзеў на яго. «Вы ўжо ўмееце мал цца».

«Не, я маю на ўвазе, як ты мол шся — вельм старанна — тым ншым словам, як х я не разумею? Можаш мяне навучыць?»

Блаз засмяўся з на ўнай згадк Майкла пра лац нскую мал тву. «Ну, я мог бы. Ты хочаш быць рыцарам святаром?»

«Кал б я мал ўся гэтым ншым словам, то Бог сапраўды заб ў бы д'ябла». Блаз заўважыў бляск у вачах дз цяц, як я ўсё больш шырока расплюшчвал ся, кал працягваў. «А можа, ты можаш папрасць Бога забць яго, бо ты ўжо ведаеш гэтыя словы! Ц мог бы ты памал цца, каб гэта адбылося?» Блаз пакруц ў галавой сц снуўск в цы. «Мал тва так не працуе, Майкл». Магчыма, кал ты падрасцеш...

Хлопчык к нуў салом нку пачаў калуцаць сабе пальцы. Блаз пераключыў увагу на ног, паляпваючы па плямах крыв на б нтах. Блаз адчуў, як хлопец пацягнуў яго за рукаў кашул. «Дзядзька Франсуа?»

«Так?»

«Чаму Бог дазвол ў д'яблу забць майго бацьку, дзядзьку Жака ўс х астатн х?» — Гэта была б тва, Майкл, людз заб вал людзей. Але я магу раскрыць табе сакрэт, кал хочаш яго пачуць, — прапанаваў ён.

"Скажы мне! Што гэта?"

Блаз паклаў руку на плячо хлопчыка. «Я мал ўся за твайго бацьку дзядзьку Жака — я казаў гэтыя ншыя словы. І ведаеш, што мне сказаў Бог?» «Што?»

«Ён сказаў мне, што яны цяпер на нябёсах. Твой бацька ўсм хаецца табе ў гэты самы момант — чакае, кал ты далучышся да яго, кал прыйдзе твой каштоўны час».

— Ты маеш на ўвазе, кал я памру?

Блаз ўздыхнуў. — Так, тады.

Майкл фыркнуў адх л ўся. «Але я не хачу памраць. Цябе кладуць у бруд з жукам, а потым твае косц адвальваюцца. Я адкапаў птушку, якую кал сыц пахаваў, ад яе застал ся тольк косц, а не пяро не плоць».

Кардынал пакруц ў галавой. «Але нашы душы не будуць у зямл, Майкл. Нашы целы...» памрае — нашы душы перамяшчаюцца ў рай. Так м чынам, бачыце, мы н кол па-сапраўднаму не памраем. Гэта тольк здаецца так м, таму што мы — плоць, а таксама наша несмяротная душа, часта мы не можам бачыць далей за плоць, якая моцна ўплывае на нас.

«Але дзядзька Франсуа, як мы можам ведаць, што наша душа сапраўдная, кал мы яе не бачым?»

«Нам не трэба гэтага бачыць, Майкл. Бог ужо сказаў нам. Ён любць нас хоча, каб мы...» будзь з Ім».

Хлопчык на хв л ну змоўк, быццам задумаўшыся. «Ц не навучыш ты мяне ншым словам, каб я мог размаўляць з Богам?»

«Ты звяртаешся да Бога кожны раз, кал мол шся. Табе не патрэбныя ншыя словы».

Хлопчык пакруц ў галавой рашуча адказаў: «Але я размаўляю, каб Ён размаўляў са мной гэтак жа, як з табой! Ён н кол са мной не размаўляе, але потым я заўсёды засынаю».

Блаз ўсм хнуўся пастукаў хлопчыка па грудзях. «Ён гаворыць з табой у тва м сэрцы. Ты пав нен слухаць Яго знутры».

Майкл прыц снуў руку да грудзей, каб адчуць, як б'ецца яго сэрца. Потым ён падняў вочы аглядзеў дах стайн . Нарэшце ён апусц ў руку, з рнуў на дз рку ў стозе сена зноў павярнуўся да Блаз . «Дзядзька Франсуа, ц можа д'ябал нам нашкодз ць, кал мы ў ра ?»

Блаз зарагатаў. «Вядома ж, не!»

«Тады я хачу патрап ць у рай зноў убачыць бацьку дзядзьку Жака. Ц можна?»

Блаз пацёр хлопчыка па галаве ўсм хнуўся. «Ты хочаш трап ць у рай?»

Хлопчык усм хнуўся ўскочыў на ног з жменям сена, расстав ўшы рук . «Я стану анёлам атрымаю крылы, каб лятаць вельм -вельм хутка, каб д'ябал мяне не злав ў!» Ён адарваўся ад стога сена закружыўся вакол стайн , прык дваючыся, што ляц ць. — ён сыпаў за сабой салому. — Вось так, дзядзька Франсуа! Бачыш, як я хутк ?

Ён бегаў кружыўся, ажно галавакружаючы. Праз некальк хв л н Майкл пах снуўся звал ўся на зямлю. З п'яным поз ркам ўсмешкай ён спытаў: «Я ж ляцеў хутка, ц не так? Як вецер?»

— Сапраўды, ты быў так м, Майкл, — запэўн ў яго Блаз . — Хутк , як вецер, нават хутчэй. А цяпер дз пакл ч мац для мяне.

Замест гэтага хлопчык апусц ў вочы на падлогу стайн зграбаў пыл у кучу. Ён утароп ўся на кучу зямл , яго ўсмешка зн кла. Потым ён нязграбна ўстаў спытаў у Блаз : «Ц дазвол ць Бог англ чанам трап ць у рай?» Блаз пашукаў у зямл патрэбныя словы, а Майкл працягнуў: «Таму што, кал англ чане туды трапяцца, то я туды тр вык нуць х — яны заб л майго бацьку дзядзьку Жака, таму яны не могуць быць з нам ». Ён штурхнуў нагой кучу пылу па падлозе стайн . Блаз ўгледзеў у словах хлопчыка той самы непах сны гнеў, як часта чуў у сва м неспакойным сэрцы. Хлопчык тупнуў па зямл там, дзе апошн раз стаяла куча пылу. «А потым Д'ябал буду наступаць на х, як на казурку, пакуль у х косц не адвал цца!»

«Майкл! Досыць!» — плюнуў Блаз . «Бог не пав нен чуць гэтых слоў!» Дз ця паглядзела на Блаз , быццам раптам даведлася, дзе той. Блаз заўважыў, што вочы Майкла напоўн л ся слязьм , Кардынал уздыхнуў, апусц ўшы падбародак, разважаючы пра злосную нянав сць у сва х грудзях. Блаз пакл каў дз ця. «Хадз ». Хлопчык к нуўся ў абдымк Блаз . Яны моўчк абнял ся, падзяляючы ц х працяглы боль, як не магл вывесц н слова, н мал тва, н абяцанне магло б належным чынам выказаць або палегчыць.

Нарэшце Блаз загаварыў, спрабуючы суцешыць хлопчыка. «У цябе ўсё яшчэ ёсць твая мац я. І ты будзеш працягваць мя Блаз суцяшаць сваю мац шматл к м дзецьм , так м ж цудоўным , як ты сам. І так, я навучу цябе астатн м словам, кал ты так моцна хочаш х вывучыць».

— Я люблю цябе, дзядзька Франсуа, — прамармытаў Майкл, яго голас адчуў глух голас ушы Блаз .
— Як я цябе, — адказаў Блаз , пагладжваючы Майкла па галаве. — Ты сын, якога я н кол не пабачу.
— Ён уздыхнуў, акуратна адштурхнуў ад сябе хлопчыка ўсунуў яму ў руку маленькага фарфоравага каня. — А цяпер будзь добрым хлопцам пакл ч мне мац . Дзень позна. Хлопчык шмыгнуў носам, выпрастаўся ўсм хнуўся. «Так, дзядзька Франсуа». Потым М хаэль выцер нос рукавом выбег з стайн . Блаз ўпаў сп ной на сена застогнаў, пац раючы твар.

Кардынал з рнуў у бок уваходу ў стайню, прыслухоўваючыся да лёгкага паспешл вага шолоху крокаў. Ён выпрастаўся, кал ў загарадзь к нулася хударлявая жанчына сярэдн х гадоў — Альса дэ Блаз , удава Рэнэ дэ Блаз .

«Франсуа!» — крыкнула яна, аглядаючы стайн выц раючы рук аб фартух.

— Вось, — прабурчаў Блаз махнуў рукой.

Яна к нулася наперад. «М ласэрны Божа, што тут адбываецца? Ты паранены?»

— Тольк заг нулы, — сказаў Блаз , працягваючы руку. — І кал вы дазвол це мне годнасць

СТАЯННЯ—

Яна падняла яго на ног паскардз лася: «Бачыш, што здарылася! Табе нельга хадз ць.

Беражыце свае б нты! Яны брудныя, раны зноў крывав ць — нават мацней, чым раней». Блаз тольк ўсм хнуўся абапёрся на к й. Ён л чыў Алсаю прывабнай, але асабл ва прыгожай, кал яна раззлавалася.

«Табе трэба ўставаць з ног! Чаму ты тут?» — спытала яго Алса. «І Майкл таксама тут быў?»

Блаз адказаў к ўком у бок адчыненай брамы стайн . — Яна зноў уцякла.

Алса з рнула на пусты к ёск з прыадчыненым дзвярыма з аг дай пакруц ла галавой. «Лепш для нас, каб яна згуб лася назаўжды. Я так разумею, яна ў рэшце рэшт цябе затаптала. Скажы мне з добрым выглядам — чаму ты трымаеш яе тут? Кал ты кажаш пра Майкла, я гэтага не дапушчу!» Яна тыцнула пальцам у бок к ёска. «Я не хачу, каб Майкл быў побач з гэтай... з гэтай стотай! Яна не падобная н на што ншае».

— Па праўдзе кажучы, ён значна лепшы, — абараняў каня Блаз .

— О? — Яна сх л ла галаву. — Тады чаму каваль так мкнуўся абмяняць гэтага на другога? Ён жа ўсё жыццё мяняў коней, кажу вам. Чаму чалавек, як так добра ведае гэтых жывёл, як так дасведчаны ў сваёй справе, можа так мкнуцца падцан ць сябе?

Блаз ўздыхнуў. — Як я ўжо казаў табе, Альса, нешта было не так з яго сцягном — ён нават не мог цягнуць воз на вялкую адлегласць. Магчыма, у кавалю быў ншы патэнцыйны пакупнік на другога каня, хтосьці, хто хацеў бы шчодро заплаціць — можна разважаць бясконца.

Альса саркастычна засмяялася. «Здагадка?» — зноў засмяялася яна, але потым супаколася, абаверлася рукамі на сцёгны павярнулася спяной, каб паглядзець на захад сонца.

«Дарэчы, павнен паведаміць вам, што сёння, вяртаючыся з пякарні, я меў гонар пагаварыць з адным давол значным святаром з Авіёна. Ён паводзіў сябе прыстойна — нават быў прыязным — быў добра знаёмы з падзеямі Папскага палацы». Блаз напружыўся, абавераючыся на кай. Ён сцэнуўскі вачы азруўся па стайнях.

— Ён нават працябе ведае, — дадала яна.

Перш чым яна цалкам павярнулася, Блаз схавіў яе за руку. — Хто гэты святар што ты яму сказала?

«Ты мне балюча! Развяжы руку!» Альса адхіла яго руку паправіла блузку.

— Прабачце, — адказаў Блаз. — Я проста хацеў...

Альса фыркнула адварнулася ад яго. Яна скрыжавала рукі паглядзела на пачатак змяркання, якое ў гэты дзень кдала незвычайна яркае ззянне на зямлю, быццам неба зараз варушылася ад хуткага свтання. «Мы пераказалі ўсяго некалькі слоў», — сказала яна. прызналася яна, перш чым павярнуцца агледзець яго. Яе позірк спыніўся на яго перавязаных нагах. — Аднак я спытала яго пра пажар у Палацавай кухні, ён не мог успомніць такога моманту, як ты апсаў. — Яна ўтаропілася ў яго вочы.

Блаз сцэнуў вусны захаціў вочы. — А калі я скажу табе, што не памятаю апёкаў, ці знкнучь ад гэтага мае траўмы? Сапраўды, Альса, сумневы аднаго чалавека адсутнасць пацверджання не азначае вачынашага.

— Вы ж кардынал, — холадна заўважыла Альса. — Вам варта лепш ведаць пра такія наступствы ў вачах Бога, ці не так?

Блаз строга зруў на яе. — Сапраўды, павнен быў бы. І я ж казаў, што не хачу, каб ты казалася пра мае месцазнаходжанне, пакуль я не ачуняю.

Альса ўсміхнулася пацснула плячыма. — І не, як ты прасіла.

— Выдатна, — сухо сказаў Блаз. — Можна, пойдзем адсюль? — Ён пакульгаў да уваходу у стайню, але Альса спыніла яго за руку ўсяго праз некалькі крокаў.

«Франсуа, ёсць адна рэч, якую я павнен ведаць па-за ўсялякім сумневам».

"Што гэта?"

«Як чалавек Божы — нават кардынал — адзіны жывы дзядзька майго сына, я павнен чакаць, што вы скажаце мне праўду».

Блаз ўздыхнуў, абавёрся на кай паглядзеў на пацёртыя плямы на яе абутку

перш чым паглядзеў ёй у вочы. — Што такое?

— Дзе, ты зноў казаў, ты ўзяў гэтага другога каня? — спытала яна, ў яе голасе прагучаў выклік.

«Я ж казаў — з палацавых стайняў. Ці павінны мы разважаць над тым самым пытаннем увесь наш час на зямлі?»

Алса сціснула губу цвёрда к ўнула. «Мы павінны». Яна адварнула, перш чым абхапіць... яна паклала рукі, расправіла плечы ўтаропілася яму ў вочы. Яна вымушана ўсміхнулася. «Я размаўляла з кавалём некалькі дзён таму, ён засмяўся з мяне. Ён сказаў, што са сцягном каня ўсё ў парадку, ён таксама сказаў мне: «Гэта быў не звычайны конь, бо на ім быў бяспрэчны адзнак — адзнак Яго Вялікага Каралеўскага Гвардыя. Я пытаюся ў вас, Франсуа: як такое магчыма?»

— Каралеўская гвардыя? — недаверліва спытаў Блаз. — Я забраў каня з папскіх стайняў. «Гэта была ўласнасць Святога Прастола». Іх позірк сустрэўся, Блаз Альсяя сустрэўся, быццам кожны спрабаваў зазірнуць скрозь інашага. Альсяя першая адвяла позірк.

— Я здагадалася, што каваль, магчыма, памыліўся, — сказала яна. — Але ён раскажаў мне, як загадаў каню адступіць на месцы, атакаваць абысць яго з флангу, а потым упасць на бок ляжаць нерухома, як мёртвы. Як накіраваць коня можа выконваць такія загады, калі не навучаны бою? І чаму конь Святога Прастола можа быць такім загартаваным?

Блаз пацснуў плячыма. «Магчыма, гэты першапачаткова паходзіў з баявых запасаў, перш чым трапіў у рукі Трона. Мы можам доўга разглядаць гэтае пытанне, але безвынікова».

— Магчыма, — адказала Алса, зусім не перакананая.

Калі яны выйшлі са стайні, Альсяя зрунула ў далёкі лес. «Добра. Мы шукаем вашага каня на свтані. Ён не адыдзе далёка». Яна ўзяла Блаза за вольную руку дапамагла яму дайсці да дома.

«Добры гэты конь», — заўважыў Блаз. «Дайце яму час ачуныць».

«У цябе вярнуўся апетыт?» — спытала Алса, вядома стаміўшыся ад гэтай тэмы.

«Я галодны», — прызнаўся Блаз.

— Вось што я хачу пачуць. Ваша талерка будзе поўная да краёў, а кубак — перапоўнены, нават свежы хлеб будзе. Вам варта адпачыць пасля абеду. Мы павінны змяніць вам павязкі зноў зрабіць вас годным кардыналам. — Яна паляпала яго па руцэ ўсміхнулася.

— Магчыма, вы самі станеце Папам. А як жа тады Майклу да вас звяртацца? — спытала яна, усміхаючыся. — Яго дзядзька Святасць? — Блаз слаба ўсміхнуўся пакруціў галавой.

Яны павольна шлі да замка ў наступнай цышын пачулі бесперапыннае выццё далёкага сабак. За імі змярканне ахнула сельскую мясцовасць, скрозь...

У тонк х, хуткаплынных аблоках в днел ся тольк самая ярк я зорк . Астатн я был змытыя шэрым плямам , што пакрывал неба. Выццё працягвалася, пран зл вы крык змрочны стогн сведчыл пра тое, што нешта сур'ёзна не так, што, магчыма, нешта вял кае жахл вае нав сла над гарызонтам, няўх льна рухаючыся наперад, як крылы на ветры.

~*~

Нават кал Блаз адасоб ўся ў горадзе Рэймс, аддаленае Гард'енскае абацтва магло выглядаць як зак нутае поле б твы загадкавай бойн , яго ландшафт быў усеяны расчлянёным перамяшаным рэшткам салдат, манахаў, збраяносцаў коней. З таго жахл вага вечара, кал Блаз здолеў адкрыць друг Брамны камень, сотн мужчын ляжал разарваныя к нутыя, х зламаныя частк ляжал там, дзе х апошн раз выпускал лятаючыя стату абацкай царквы. Раск даныя рэштк ляжал так старанна пад уздзеяннем стых вецер даўно страц ў свой смурод, сам тольк св шчачы скрозь выбеленыя косц , падраны адзенне пасмы непаслухмяных валасоў. Сх л абацтва цяпер ператварыўся ў перавернутыя мог лк в давочную абразу для ўсяго чалавецтва.

Кучы броду кап тана Борна даўно вымыл ся з вонкавых раскол н сабора , забяспечваючы належную вентыляцыю для едкай аг ды, якую ён спрабаваў стрымаць . Унутры царквы пад яе алтаром працягвал ся стогны крык в руючай калоны, не перашкаджаючы шасц тоннаму замковаму каменю, як выдыхаў смяротны слуп. Туман быў начным туманам, як паўтараўся кожную ноч, паводзячы сябе хутчэй як прадказальны эфемерны начны туман. арган зм, а не расейваючаяся вячэрняя мгла. У змярканн ён выкрадаўся з сабора разгортваўся над сх лам пагорка, як рухомы дыван цемры, настольк чорны, што паглынаў увесь бляск водныя водныя каменныя водныя прабл ск . Туман ах наў зямлю сва м пух рам да св тання, кал ён нязменна здаваў выпаленую зямлю. Заўсёды смяротная заслона апускалася на сх л абацтва адыходз ў у сабор, каб чакаць наступнага намёку на змярканне. Туман ледзь можна было пазнаць як што-небудзь ншае, акрамя як набл жэнне ночы, але, як няспынная пошасць, ён з кожным вечарам пакрываў усё большую тэрыторыю, няўх льна душыўшы французскую сельскую мясцовасць. За м бурнел пустазелле хмызняк , цэлыя дрэвы ападал , сажалк руча гн л , ўсё жывое — ад людзей да сабак, пацукоў блохам — аддаваў свой жывот няспынай прысутнасц . У цэлым, палаючы пар н бы служыў д'ябальскай л н яй абароны, прапаноўваючы ўсё большы роў смерць, каб абаран ць адчынены Брамны камень.

І ўсё ж, любога заблукалага падарожн ка чакала нешта большае, чым проста туман. Кал абацтва

Заходн гарызонт заглушаў апошн я прамян дзённага святла, едк я зав тк сабора кац л ся па лясной падсц лцы, верхн я частк даху сабора ажыл ад крэшчэнда хаосу, як выбухнуў у неба, як какофан я крумкачоў. В хуравая калона гран тных статуў сп ральна падымалася да зорак, гэтая паветраная аг днасць зб ралася вакол... у мноства вандроўных зграй, як я прачэсвал сельскую мясцовасць, н бы згра крылатых дэманаў на паляванне, зн шчаючы любую жывую стоту, якую яны знаходз л . Падобна фатальнаму туману, яны з кожным вечарам пакрывал новую тэрыторыю, падлятаючы ўсё бл жэй да населеных вёсак ўяўляючы ўсё большую пагрозу для бл жэйшых гарадоў Мюра, В к-сюр-Сер Сен-Флур.

Гэтыя паветраныя стоты не был сапраўдным гратэскам , бо плоць гратэскаў, на якую кожны з х нагадваў, даўно памерла ад уздзеяння сонечнага святла. Стату был проста гран тным формам х живога падабенства, у як х цяпер жыл Першародныя Дэмань: дух , як я ўцякл з адкрытага Брамнага Каменя — эфемерныя бесцялесныя Дэмань, як я зус м не нагадвал сапраўдную прыроду Эльджа. Скал стыя формы был не чым ншым, як апантаным камяням ўвасабленнем Дэманаў, як я был к нуты ў Пекла ў першыя дн яго стварэння. Эльджа, як я кал сыц валодад гэтым целам , даўно стал цвёрдым пад уздзеяннем сонца. І тольк Дэмань валодаюць м цяпер, рухаючыся як адз н пад месяцам , сеючы жах па ўсё пашыраючыся прасторы цёмных зямель.

Нягледзячы на тое, што ўсё большая колькасць вяскоўцаў даведвалася пра паўзучы едк туман яго сумнавядомыя лятаючыя стату мела сродк ўцячы ад гэтых расце пачвар, мала хто з вяскоўцаў пазбегнуў усемагутных смяротных задумаў пекла. Вял кая Пошасць была падобная да цмока, як падняўся з Чорнага мора, з трыма раздутым галовам трыма назвам : Бубон я, Пнеўман я Септыцэм я. Трохгаловы монстр ехаў на чорным пацуку быў названы французам Чорнай смерцю, а за м рушыла ўслед пер Гэта сапраўды было д'ябальскае варэнне. Нават кал шэсцьдзесят шэсць працэнтаў Аз ляжал пад смуродным пахам смерц , прага Люцыфаэля да душы чалавека была тольк напалову разагрэтая. Яна хацела, каб ён быў увесь з ёй, назаўжды зняволены. Так м чынам, у 1347 годзе, у апошн я дн кастрычн ка , пад вял к м месяцам, Чорная смерць абрынулася на тросы «Санта-Годэберты», на канаты карабля на ўс х жыхароў Еўропы. За л чаныя дн смяротная сумесь Люцыфаэля задушыла шумны марск порт Мес на ўварвалася ў мацерык, як атрутны марск брыз.

Пасля таго, як пошасць затап ла горад Мес ну, яна праклала сабе шлях на пяцьдзесят м ль на поўдзень да горада Катан я. Яе жыхары адразу ж выяв л , што пачалася эп дэм я, зачын л горад; аднак, нягледзячы на тое, што яна хутка распаўсюдз лася, гэты контрмер быў зроблены занадта позна. Катан я лопнула, як спелы пух р, прынёсшы незл чоныя бушал чорных яблыкаў. пад гарачкавым пахам . І пакуль горад Катан я паддаваўся распаўсюджванню

Мор, як горад Венецыя, збялеў, штодня вык дваючы па шэсцьсот трупаў. Кал венецыянск я лекары падвяргал сябе ўздзеянню хворых, у васьм з дзесяц з х прарастал атручаныя яблык , яны таксама пам рал . Злой ведзьмай была Люцыфаэль — увогуле дзве трац ны венецыянцаў памерл , а х трупы гн л на сонцы.

Бубон я, пнеўман я сепс с панавал , пакуль Люцыфаэль працягвала зб раць ураджай чорных яблыкаў. Яна ўперла свае трохзубыя в лы паслала тры пошасц далей на поўнач, каб абстраляць паўднёва-цэнтральныя ўзбярэжжы Еўропы. Бл жэйшыя астравы Сардз н я Корс ка разбурылася ад свайго аг днага ген я, з дванаццац гандлёвых караблёў, як я прыплыл ў Мес ну тольк для таго, каб пак нуць порт, трац на ў рэшце рэшт прычал ла ў марск м порце Гену . Як ў Мес не, партовыя чыноўн к генуэзцаў нечакана выяв л , што карабл нясуць пошасць, стрымл вал карабл падпаленым стрэлам , перш чым загадаць м пак нуць каб адплыць з гаван Хворы эк паж падпарадкаваўся, узяўшы курс да марск х партоў Марселя Барселоны, але перад гэтым вык нуў яшчэ больш сва х хворых пацукоў з караблёў на генуэзск я док . За л чаныя дн ўвесь горад ператварыўся ў смярдзючую маг лу.

І кал частка расфармаванага флоту прыбыла ў марск порт Марселя, улады дазвол л заражаным караблям застацца пры ўмове, што ўсе карабл грузы стануць канф скаваным . Заражаныя марак пацук распаўсюдз л ся па горадзе, менш чым за месяц горад ахап ла хвароба Д'ябла . Для ахвяр, як я жыл ў цесных памяшканнях турмаў манастыроў, сцены будынкаў ператварыл ся ў герметычныя чаны гн ення, бо ў х колькасць заг нулых узрасла да васьм з дзесяц , а ў некаторых выпадках нават да поўнага зн шчэння. Кал сыц шумны партовы горад Марсель змоўк. Пятнаццаць тысяч мужчын, жанчын дзяцей ператварыл ся ў попел пыл.

У пачатку 1348 года апошн я разбураныя рэштк флоту Чорнай смерц пракрал ся ў док Барселоны . Як ў выпадку з Марселем, партовыя чыноўн к канф скавал карабл дазвол л заражанай камандзе ўвайсц ў свой горад. Без выключэння кожная царква ў горадзе стала ахвярай пастаяннага патак конных вазоў кучы трупаў. Як большасць гарадск х чыноўн каў ужо был паглынутыя ўласным чорным яблыкам , грамадск парадак здаўся першабытнаму хаосу. У самым прыкметным выпадку сотн барселонцаў, перакананыя, што свет знаходз цца ў сваёй апошняй гадз не, сабрал ся на мог лках, забаўляючыся макабрычным святам п'яным орг ям , каб адзначыць свой Дзень мёртвых. Як адз н, яны грашыл , пам рал гн л на маг лах больш шчасл вых сваякоў, як м удалося пазбегнуць жахл вай пандэм , памёршы да яе пачатку. Не маючы вольнага месца на мог лках жывых святароў, каб асвяц ць дадатковую святую зямлю для пахавання, сапраўды, з-за мала хто быў гатовы хаваць заражаных памерлых, тыя, хто зб раў трупы, пачал кац ць свае вазы да ак яна, пак даючы свае раздутыя рэштк сярод незл чоных целаў, як я...

ужо разб валася аб бераг. З кожнай гадз най у мора ск дал ся ўсё больш чалавечых парэшткаў; а вячэрн ветрык з мацерыка станав ўся настольк аг дным, што нават павярхоўны павеў начнога паветра нязменна выкл каў вострую млоснасць ва ўс х, хто яшчэ не захварэў ад ншага ўздзеяння. Ва ўс х напрамках паветра, зямля Мора ляжала пакрыта невымерна прагорклым гн еннем.

Чума пракралася ўглыб кра ны з тальянск х партовых гарадоў, цалкам спустошыўшы буйныя гарады П зу, Рым Неапаль. Мног я мясцовыя жыхары верыл , што в наватым у гэтым з'яўляецца змрочнае б блейскае прароцтва — што Бог разгневаўся на х. А больш адукаваныя з х меркавал , што в наватым цяперашняй пандэм быў моцны землятрус, бо землятрус адбыўся ўсяго годам раней быў незабыўным узрушэннем, якое ахап ла ўвесь Італьянск паўвостраў ад Венецы да Неапаля. Яны верыл , што пасля яго атрутныя пары вырвал ся з зямл разнесл ся па зямл , тольк каб увабрацца ў скуру. У вын ку мног я гараджане пазбягал цяжкай працы, якая выкл кала потаадлучэнне або любое адкрыццё пор скуры, а ншыя пакрывал ся мачой, спрабуючы запячатаць н быта смяротныя пары. Большасць з тых, хто не ўцёк з гарадоў мястэчак, заставал ся ў сва х дамах, пазбягаючы кантакту з сотням трупаў, як я запаўнял вул цы. А тыя, хто адважваўся выйсц на вул цу, раб л гэта з цалкам абгорнутаю галавой, пак даючы тольк тонкую шчыл ну ткан ны вакол вачэй. Яны ах нал твары букетам пары гн лой плоц ў марнай спробе адб ць усюды сную заразу, якая цяпер в села над ус м рэг ёнам.

Па меры таго, як людз пак дал заражаныя прыбярэжныя гарады адбылася масавая м грацыя ўглыб кра ны, чума распаўсюдз лася яшчэ глыбей у Еўропу. Кал пачвара ўварвалася ў М лан, яго жыхары паспешл ва пачал выяўляць заражаных, пахаваючы цэлыя сем' ў х дамах падпальваючы х. Нягледзячы на тое, што гарадск я ўлады неадкладна ачап л горад , М лан таксама заг нуў.

У Фларэнцы гарадск я чыноўн к не знайшл ншага выйсця, як увесц ў дзеянне пастанову, якая спын ла манатонны звон царкоўных званоў. Яны ўстанав л строг я абмежаванн на колькасць жалобных, дазваляючы прысутнасць тольк двух наведвальн каў на адным пахаванн , што забяспечвала дастатковую свабоду руху для шматл к х брыгад капальн каў мог лак . Па меры распаўсюджвання нфекцы заг нулых на мог лках, горад перайшоў да траншэйнага пахавання. Маг льшчык складал тры ц больш целаў пам ж раск даным пластам зямл .

Магчыма, капальн к был найлепшым ахоўн кам часу, адзначаючы свае граф к па нумарах тых, каго яны пахавал . Пакуль некальк рабочых засыпал трупы ў канавах, ншыя

раскапал ўсё даўжэйшыя канцы траншэй. Тыдням парад Смерц працягваўся, як надзейны механізм гадзіннага калянага. Возы з дзесяццю дваццаццю трупам прыбывалі да магільных траншэй кожную гадзінку. У рэшце рэшт, самыя папулярныя дарогі Фларэнцы заставаліся, здавалася б, непраходнымі каля нас з высушанага бруду, які вялі нас куды, акрамя як да Раваў Смерці.

Неўзабаве пасля гэтага Марсель пахнуўся, як Арль, а потым Авньён, дзе знаходзіўся Папскі палац рэзідэнцыі Святога Прастола. З густанаселеным Авньёнам, які пражываў унутры яго прыгонных муроў, сарака васьм тысяч жыхароў, горад упаў хутчэй, чым любы іншы. Прапаведнік Суднага дня запойна лавіў цыцкі, заклікаючы ўсё пакаяцца. У сваіх перакручаных абдымках вядомага непазбежнага зла многія з іх замацавалі рэлігійныя прэтэнзіі на вулічных рагах, якія сталі хасабстымі кафедрам, каб дзяліцца сваімі гісторыямі пра процьму пра канец чалавецтва. Яны заклікалі мёртвыя натоўпы зборна хворых, каб яны сталі сведкамі хрымотных прапаведзяў, так мчынам х пра процьму сам спраўджваліся — самыя гучныя з іх выраслі чорнымі яблыкамі змоўклі.

За кароткі прамежак часу, усяго за некалькі месяцаў, з хуткасцю чатырыста смерцяў у дзень, Авньён аддаў палову свайго насельніцтва бруду. Падобна прапаведнікам суднага дня, які крычалі з вулічных кутаў, большасць жыхароў горада былі ўпэўненыя, што на іх абрынуўся гнеў Божы — што Вялікая Пошасць — гэта боскае пакаранне за хаванне лонскіх ладжыцця, за х распушту грах. Яны маліліся, абяцалі прасілі, Аднак колькасць ахвяр усё яшчэ расла. Адчайны Папа Клімент кнуў свой благаслаўлены алей асвяціў усю раку Рона як святую зямлю, так мчынам, калі велізарная рака цяпер служыла зручным святым месцам для пахавання, авньёнскія магільшчыкі перавозілі ахвяр чумы на цэнтр моста Святога Бенэзета і скідалі іх за борт.

Бязбожная сумесь Люцыфаэля разарвала сэрца Святога Прастола, дзевяць кардыналаў палова авньёнскіх святароў былі пахаваны ў магільнях. Аднак пошасць не змагла забраць жыццё прызначанага манаха Святога Айца на зямлі, бо Папа Клімент уцёк з Папскага палаца пад покрывам цемры, абаронены таёмна прызначанай маховай лекарам. Памраючыя саноўнікі хворая шляхта, якія трымалі брамы малілі Клімента аб папскім адпушчэнні грахоў апошніх абрадах, не мелі ніякага ўяўлення пра тое, што ён пакінуў горад некалькі дзён таму. А калі яны даведаліся, што ён уцёк, манах сказаў, што ён перасяліўся ў паўночны горад Валанс, але на самой справе Клімент адасобіўся ў больш аддаленай глухой альпійскай вёсцы Грэнобль, пасяліўшыся паміж двума вечна палаючымі камінамі ў коле выбраных лекараў на чале з Гдэ Шольякам. Акрамя здольнасці захоўваць сакрэты ўнутры папства, ён быў умелым

лекар асаб сты ўлюбёнец Кл мента — майстар-французск лекар, як рэгулярна лячыў Кл мента некальк х яго кардыналаў. Задавальняючы свае неадкладныя патрэбы, Кл мент к раваў Святым Пасадам дыстанцыйна праз п сьмовую перап ску з кардыналам Ф рмусам, як заставаўся ў Папск м палацы, каб забяспечваць выкананне загадаў Папы .

Вясна ў 1348 годзе прыйшла незвычайна рана, адкрыўшы за сабой спякотнае лета хвалю смерц . Парыж хутка паддаўся Чорнай смерц , штодня прыносячы больш за восемсот трупаў забруджваючы паветра амаль на дзесяць м ль радыйальным смуродам. Падобна Папе Кл менту, кароль Ф л п хаваўся, даверыўшыся тольк некальк м сва м бл жэйшым паплечн кам адносна свайго сапраўднага месцазнаходжання. Кап тан Борн, як тады к раваў новым шэрагам Каралеўскай гварды , быў адным з х. Як Г дэ Шольяк карыстаўся вял к м даверам у Папск м палацы сярод яго папск х саноў, так Борну давярал ў сценах палаца манарх караля Ф л па .

Пасля заняпаду падзення Парыжа буйныя французск я гарады Л ён, Бардо, Арлеан Рэймс таксама разбурыл ся, а разам з м разбурылася каралеўская ўлада к раўн цтва. Васалы караля цэлыя пакаленн шляхты ляжал кучам ў братэрск х маг лах, а х збяднелыя слуг заставал ся гн ць уздоўж дарог. Н на вул цы, н на рацэ не было н воднага трупа, ўсе в ды бесп лотных суднаў бесмэтна дрэйфавал па водных шляхах. Асабл ва пасля моцных дажджоў сотн раздутых целаў плыл па рэках ручаях, трупы так густа пераплятал ся, што ўтварал плаваючыя астравы з плоц . Як арэолы смерц , белыя кольцы пены акружал пачарнелыя кучы трупаў, а на мног х з гэтых плытоў плыл белыя даўганог я птушк , пстрыкаючы дзюбам ад багацця...
насякомыя, як х дастаўлял прагоркляя флатыл . Смерць выкарыстоўвала мноства метадаў для свайго пастаяннага распаўсюджвання.

Каля горада Бардо вузк я слупы добраўпарадкаванага моста Дугаат стаял , н бы трупная вярэўка, зб раючы да сва х апор размоклія рэштк людзей, авечак, валоў коней. Вочы тых падарожн каў, як я адважвал ся перайсц мост, был апушчаны, абпаленыя парам к пячай пены ўн зе. Большасць жывёл, як я набл жал ся да моста, змагал ся з пераправай праз раку, каб х не падштурхнул с лай, мног я звяры не дасягнул проц леглага боку пераправы, перш чым пераскочыць праз верхнюю частку сцяны, заблытаўшыся ў к пячай бязладдз ўн зе стаўшы дадатковым пал вам для яе пены. Дарог рэк , гарады мястэчк , карал каралеўствы — зямля пам рала. Ад яе гн лых ўзыходзячых пароў нават самыя высок я нябёсы смярдзел .

А Люцыфаэль увесь гэты час х х каў з таго, што яна нараб ла.

[Канец раздзела 11]

Гэты л таратурны твор быў створаны выключна ў прысвячэнн

Эдгар Алан По (1809—1849)

— Няхай яго спадчына живе ў кожным з нас —

~[GothicNovel.Org](https://www.GothicNovel.Org)~